

ชาภคพ

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราฟังธรรมนะ เรายังต้องฟังธรรมๆ กันตลอดไป มันเหมือนอากาศ คนเรามันต้องการอากาศหายใจ ถ้าไม่มีอากาศหายใจ ๕ นาที สมองตาย คนสูดอากาศที่เป็นพิษก็ตาย นี่พูดถึงเรื่องอากาศนะ ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเป็นสัจธรรม

เวลาหลวงปู่ท่านแสดงธรรม สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าท่านบอกเลย เทศน์มุตโตทัยๆ เทศน์มุตโตทัยก็เรื่องของหัวใจเรานี่แหละ เรื่องของกิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของเรา นี่แหละ แต่เรามองข้ามไปไง เรามองข้ามเป็นของเล็กของน้อย ถ้าสิ่งใดถ้ามันเป็นป็นเป็นหน้าผาต่างๆ มันถึงน่ากลัว สิ่งที่เป็นอนุสัยที่มันนอนมากับใจมันไม่น่ากลัว มันอยู่ในหัวใจของเรา

ฟังธรรมๆ ฟังธรรมก็ไปมองธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติเกิดพายุไต้ฝุ่น เกิดพายุไซโคลน เวลาเกิดพายุเข้าในญี่ปุ่น พายุเข้า เขาสงบนะ เพราะอะไร เพราะเขามีสติมีปัญญา เขามีวินัย เพราะเขามีวินัย แม้แต่พายุเข้าขนาดไหนนะ เขาก็ป้องกันตัวของเขา

แต่เขาป้องกันตัวของเขา เขาไม่ได้ป้องกันตัวแบบคนตื่นไฟ เจ็กตื่นไฟๆ ไง เพราะอะไร เพราะเขามีประสบการณ์ของเขา เขามีประสบการณ์ของเขา เขาได้ฝึกฝนของเขา เขามีทักษะของเขา พายุเข้าก็รู้ว่าพายุเข้า แต่เขาไม่ตื่นกลัวนะ เขาเจียบเขาสงบ เขาพร้อมที่จะเผชิญหน้า เขาพร้อมที่จะรับ นี่พูดถึงว่าถ้าการได้ฝึกฝนมาแล้ว

จิตใจที่ได้ฝึกฝนมาแล้วมันจะเป็นจิตใจที่ว่างงาม จิตใจที่ว่างงาม ฟังธรรมๆ ฟังธรรม เพราะเหตุนี้ ถ้าฟังธรรมเพราะเหตุนี้ เราบวชมา บวชมาในพระพุทธศาสนา บวชมาแล้วด้วย

ความภูมิใจของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเป็นโรงงานใหญ่ที่ผลิตพระอรหันต์ๆ ใจ เรามา
บวชเป็นลูกเป็นหลาน เป็นศิษย์ เป็นทายาท เราก็พยายามจะฝึกฝนของเรา พยายามจะฝึกฝน
ของเราละ มันเป็นจริตเป็นนิสัย

คำว่า “จิตนิสัยนะ” ความชอบความไม่ชอบต่างๆ ความชอบและความไม่ชอบมันไม่
เป็นอาบัติหรอก อาบัติของจิตไม่มี อาบัติคือการกระทำๆ วาจากล่าวเสียดสี พุดจาส่อเสียด
พุดจาโกหก สิ่งนี้มันเป็นอาบัติ

แต่อาบัติ ความรู้สึกนึกคิดของเรา เราเป็นปุถุชน คนปุถุชนคนหนามันมีความรู้สึกนึกคิด
ทั้งนั้นนะ ถ้าความรู้สึกนึกคิดอย่างนี้มันคิดสิ่งใดมา เราก็ตอบไว้ๆ นี่ไง แต่ถ้ามันตอบไม่ได้ มัน
รุนแรงมา มันก็เป็นวชิกรรม มโนกรรม วชิกรรม กายกรรม กรรมมันเกิดขึ้นไง แล้วมันมีวชิกรรม
กับกายกรรมที่ว่าเป็นอาบัติๆ เพราะมันแสดงออก มันกระทบกระเทือนกับหมู่คณะ

เวลากระทบกระเทือนหมู่คณะ เวลาเราบวชมาแล้วเราก็มีข้อวัตรปฏิบัติของเรา เราก็มี
การฝึกหัดของเรา ถ้าฝึกหัดของเรา เห็นไหม ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าสุดท้ายอด มันจะพัดชาคศพเข้าไปฝัง

ในทะเลนี้ไม่เก็บสิ่งสกปรกโสโครกไว้ แม้แต่เหแมแต่อาวณที่ชาวประมงเขาไปลืมหึงไว้มัน
ยังชั๊ดเข้าฝังเลย เวลามันชั๊ดเข้าฝัง มันไปพันสัตว์น้ำตายมหาศาลเลย

นี่ชาคศพ ชาคศพมันเป็นชาคศพ มันเป็นชาค มันไม่มีคุณงามความดีอะไรทั้งสิ้น ถ้าไม่มี
คุณงามความดีอะไรทั้งสิ้น เห็นไหม

เราบวชมาเป็นพระ บวชเป็นพระขึ้นมาแล้วเป็นพระกรรมฐาน ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น สาย
บ้านตาตๆ เอาแต่ว่าจาไปข่มขีเขา แล้วพฤติกรรมของตนมันมีอะไรไปดีกว่าเขา มันไม่มีอะไรดี
ไปกว่าเขาหรอก ถ้ามันไม่มีอะไรดีกว่าเขา เอาอะไรไปอวดเขา

นี่ไง ปัจจัยตั้ง สันติภูริโก มันเป็นพฤติกรรมในใจของเรา ทุกคนรู้หมดนะ ความลับไม่มี
ในโลก คนทำรู้ เอ็งทำอะไรบ้างรู้ทั้งนั้น รู้ทั้งสิ้น แต่ถ้ามันทนไม่ไหวทนไม่ได้ไง มันทนไม่ไหวทน
ไม่ได้ ทำไปแล้วเป็นอาบัติก็ปลง ถ้าอาบัติหนัก เราอยู่กรรม ถ้ามันตายอดด้วยมันก็จะจบกันไป
นั่นมันเป็นเรื่องพฤติกรรมในหัวใจ เห็นไหม

แต่เราบวชมาเป็นพระ บวชเป็นพระ เรามีเจตนา เรามีความตั้งมั่น เรามีความขวนขวาย ที่จะกระทำของเรา จะได้มากได้น้อยขึ้นมา เห็นใหม่ ปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด แล้วถ้ามันจะไม่เป็นจริงขึ้นมา เราก็มีความมุ่งมั่น มีหัวใจที่จะเผชิญกับความจริง เผชิญกับความจริงได้มากได้น้อยก็ช่างหัวมัน

ดูสิ เวลาหลวงตาท่านพูด เติญจกรรมนี้ สมภาวณานาจนน้ำตาไหล “มึงเอากุขนาคนี้ เชียวนะ มึงเอากุขนาคนี้เชียวนะ”

“มึงเอากุขนาคนี้” แสดงว่าท่านรู้จักกิเลสเียง ท่านรู้จักพฤติกรรมในหัวใจของเรา “มึงเอากุขนาคนี้” ไม่มีใครทำ อยู่ในป่าองค์เดียวใครจะมากลั่นแกล้งเรา ต้นไม้หรือภูเขาเลากา มันกลั่นแกล้งเราหรือ ไม่มีใครกลั่นแกล้งเราเลย กิเลสในใจของเราทั้งนั้นมันบีบคั้นเรา

แล้วเวลามันเห็นพฤติกรรมของมัน “มึงเอากุขนาคนี้เชียวนะ” นี่ถ้าเป็นลูกศิษย์สาย หลวงปู่มัน ถ้าเป็นลูกศิษย์ครูบาอาจารย์เขาต้องเห็นอย่างนี้ ถ้ามันอยาก หัวใจมันอยาก มันอยากกิน อยากอยู่ อยากใหญ่ อยากโต อยากทั้งนั้นนะ “มึงเอากุขนาคนี้เชียวนะ”

แล้วท่านสัญญากับตัวเองไว้ว่า ถ้าวันไหนกูขึ้นคร่อมหลังมึงได้ วันไหนกูทำได้นะ ตอนนั้นจะกระหน่ำให้เต็มทีเลย แล้วท่านก็มูมานะ มูมานะความเพียรของท่าน อดนอน อดอาหาร มันเป็นเรื่องทุกข์ทั้งนั้นนะ

ท่านก็พูดบนศาลานะ อดข้าวมันไม่ทุกข์หรือ เติญจกรรมนี้ สมภาวณามันไม่ใช่ทุกข์หรือ มันทุกข์ทั้งนั้นนะ มันเป็นเรื่องความทุกข์ทั้งนั้นนะ แต่เรามีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ที่มันบีบคั้นหัวใจ มันทุกข์มากกว่านั้นเียง

เวลากิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจที่มันบีบคั้น มันเจ็บไหม เจ็บปวดแสบร้อนนะ ถ้าไม่เจ็บปวดแสบร้อนเขาถึงทำลายฆ่าตัวตายกันนะ ฆ่าตัวตาย อารมณ์ชั่ววูบ ชักปืนยิงคนอื่นตายแล้วก็ไปติดคุก แค่อารมณ์นะ ติดคุก ๒๐ ปี ทำลงไปทำไม เพื่อศักดิ์ศรีเียง

นี่เียง แต่ถ้าคนถ้ารู้ทัน อย่างเช่นหลวงตาท่านพูดเียง “มึงเอากุขนาคนี้เชียวนะ” ถ้าใครคิดว่า ‘มึงเอากุขนาคนี้’ ได้เียง คนนั้นเียงเป็นคนแล้ว เพราะอะไร เพราะเราปรารถนาความดีเียง แล้วเราพยายามฝืนทน พยายามต่อสู้กับมันเียง

แล้วเวลามันเหยียบย่ำหัวใจเรา เราสู้มันไม่ได้ เราสู้มันไม่ได้หรอก คนที่ประพฤติปฏิบัติมานะ เอามือเปล่าๆ ไปสู้กับเสือ เราจะเอาอะไรไปสู้กับมัน เวลามันถีบ มันเหยียบ มันขย่ำหัวใจ เราสู้มันไม่ได้หรอก แต่จะสู้ นี่ลูกศิษย์หลวงปู่มัน ลูกศิษย์หลวงตาพระมหาบัว สู้มันไม่ได้หรอก แต่จะสู้ แล้วพอแต่จะสู้ มันก็ผีนัง

เราไม่ผิดศีลผิดธรรม ถ้ามันกะล่อนมันปลิ้นปล้อนสับแปดมงกุฏไป สับแปดมงกุฏเวลาปากว่าไปอย่างหนึ่ง แล้วมาเข้าหมู่ หมู่เขารังเกียจ แม้แต่ความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกัน ถ้าเป็นกลุ่มเป็นก้อนขึ้นมาก็คือเป็นนานาสังวาส

นี่ก็เหมือนกัน สงฆ์ทั้งคณะ แล้วจะมาให้ชาคศพมันมาเหยียบย่ำนั่งลอยหน้าลอยตา คุณพิเศษๆ

คณะสงฆ์ สงฆ์ นี่เป็นฆราวาสมาบวชมา สงฆ์ยกเข้าหมู่ ยกเข้าหมู่ ญัตติจตุตถกรรม สมบูรณ์แบบ พอสมบูรณ์แบบนี้เป็นสมมุติสงฆ์ พอสมมุติสงฆ์ขึ้นมาแล้ว บวชมาแล้วจะเรียนหนังสือก็ได้ จะออกประพฤติปฏิบัติก็ได้ เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะแสวงหาครูบาอาจารย์

ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นสิ่งที่ดีงาม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เขาชวนชวาย เขาก็พยายามจะชวนชวายเข้าไปหาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นกัน ไปหาทำไม ไปหาให้ชี้ในหัวใจของเราไปหาให้บอกแนวทางไปหาให้ชี้ทางบอกประพฤติปฏิบัติไปหาไม่ได้ชี้ทางเข้าไปสู่ใ้พวกอามิสสินจ้าง ไปสู่อบายมุข

อบายมุขไม่ต้องไปยุ่งกับมัน อบายมุข อบายภูมิ ห่มผ้ากาสาวพัสตร์แต่ไปอุ่นวายเป็นกับอบายมุข แล้วยังมาลอยหน้าลอยตา ชาคศพ มันเป็นชาคศพ ธรรมและวินัยเป็นคลื่นในทะเลซัดเข้าฝั่ง ซัดมันออกไป ถ้าซัดมันออกไปนะ ถ้ามันขึ้นมอย่างนั้นไป

มันไม่เหมือนครูบาอาจารย์ของเรา อย่างเช่นหลวงตาท่านว่า ‘หืม! มึงเอาภูขนาดนี้เขี้ยวหรือ’ ถ้า ‘หืม!’ คือว่ามันจะผีนทแล้ว มันจะตั้งหัวใจ มันจะตั้งสติระลึกได้แล้วสู้กับมัน มันทุกข์มันยาก อ้อ! มันทุกข์ยากอย่างนี้ ทุกข์ยากอย่างนี้กำลังมันรุนแรง รุนแรงก็อดนอน อดอาหาร พยายามเข้าทางจงกรม พยายามข่มมันไว้ก่อน สู้ไม่ได้ก็ข่มมันไว้ สัมมาสมาธินี้แหละ

เขาบอกสัมผัสมาสมาธิเป็นตัวตนๆ นะ

เออ! ก็ตัวตนให้มันหยุดไว้ก่อน ให้มันหยุดให้ได้ มึงเอาภูษณานี้เชียวนะ แล้วมึงหยุดได้ มึงอย่าเพิ่งทำลายภู แล้วภูพยายามผิวนทนขึ้นมา มีคำบริกรรมพุทโธๆ สู้กับมัน สร้างสมบุญญานาการของเราไป ถ้าสร้างสมบุญญานาการของเราไป พอมันว่างลงได้ มันสงบลงได้ โอ้! เริ่มเสมอกันแล้ว แล้วถ้าจับมันได้ วิปัสสนาขึ้นมาจะเริ่มปะทะกัน 'ถ้าวันไหนภูมีกำลังบ้างนะ ภูจะสู้กับมึงๆ'

เห็นไหม สู้กับมึงๆ...ใครล่ะ

เวลาเขาเขียนนวนิยาย เขาเขียนเป็นธรรมชาติ อู้ฮู! เป็นเรื่องมหัศจรรย์รอบโลก แต่ความจริงมันเรื่องอยู่ในใจนะ เวลาเราเห็นตัวมัน เห็นใคร อยู่คนเดียวนี้เห็นใคร บ้าบอคอกแตกใช้ใหม่ เสียสติไปแล้วหรือ เห็นข้าศึกจากข้างนอก ไม่ใช่ไอ้พวกเพี้ยนใจ เห็นเป็นภาพหลอนอยู่นั่นไง เวลาเสพยาบ้าเข้าไปเอามิดเข้าไปจะไล่แทงเขานะ เห็นภาพหลอนมีคนจะทำร้ายนะ นั่นมันเสพยาจนมันขาดสติ

ไอ้ของเราเป็นปุณฺณชน ปุณฺณชนคนหนาแต่เราเชื่อมั่นในพระพุทธานุสาสนา เรามีศรัทธา มีความเชื่อมาบวชในพระพุทธานุสาสนา พอบวชขึ้นมาแล้วเราแสวงหาครูบาอาจารย์ที่ดี เวลาครูบาอาจารย์ที่ดีท่านก็จะอบรมบ่มเพาะ ข้อวัตรปฏิบัติทำไว้เพื่อดำรงชีพ สมณสาธูป มีปัจจัย ๔ เครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ เครื่องอาศัยขึ้นมาได้ก็ต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ เวลาที่มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา เราทำข้อวัตรปฏิบัติเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเวลาออกบิณฑบาตเป็นวัตร เราหาสิ่งนี้มาเลี้ยงชีพของเรา เลี้ยงชีพ ปัจจัยเครื่องอาศัยๆ

สิ่งที่เราทำอยู่นี้เราทำบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเป็นธรรมและเป็นวินัย มันเป็นข้อวัตรปฏิบัติของเรา เราปฏิบัติ ปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจ แล้วเราก็พยายามเจริญกรรมนี้ สมาธิภาวนาเพื่อจะแสวงหาๆ แสวงหาอะไร แสวงหาหัวใจของตน

ถ้าแสวงหาหัวใจของตน ถ้ามันเจอใจของตน เห็นไหม ที่ว่าพอมันหยุดของมันได้ พอมันหยุดของมันได้ เราจะมีคุณค่าขึ้นมา พอเราจะมีคุณค่าขึ้นมา ความสุขที่ทางโลกเขาแสวงหากันอยู่นั่นมันเป็นเรื่องไร้สาระแล้ว ไร้สาระมาก

อบายมุข คำว่า “อบายมุข” อบายมุขการพนันขั้นต่อ สุราเมรัยต่างๆ มันเป็นอบายมุข มันเข้ากับศีลธรรมไม่ได้ แต่ชาคศพมันไปแช่อยู่ในอบายมุขนั้นแหละ มันแสวงหาอบายมุขแล้ว มันก็จะไปแช่อยู่ในอบายมุข แล้วยังลอยหน้าลอยตาคะ พระกรรมฐานทำข้อวัตรปฏิบัติ ฉันทา ดอง พระกรรมฐาน

อบายมุขคืออบายภูมินั่นละ อบายภูมิมันก็ดองหัวใจอยู่นั่นละ

แต่ของเรา เรามีข้อวัตรปฏิบัติของเรา เราจะห่างไกลกับอบายมุขอบายภูมิ จากอบายมุข อบายภูมิ ปุณฺณคนหนา ปุณฺณคนหนาเราพยายามประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา ถ้าเวลาเรา เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ถ้ามันทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยากก็มันทุกข์มันยากธรรมดา ไม่ได้

หลวงตาท่านเน้นย้ำเลย แล้วมันน่าเห็นใจมาก การปฏิบัตินี้ยากอยู่สองคราว คราวหนึ่ง คือคราวเริ่มต้น คราวเริ่มต้นพรรษาแรกท่านไปอยู่จำพรรษาที่จักราช เป็นสมาธิได้แล้วเสื่อมหมดเลย พรรษาแรก

ตอนปฏิบัติใหม่ๆ ยากอยู่สองคราว คราวหนึ่งคือคราวเริ่มต้น คราวเริ่มต้นถ้าเริ่มต้นได้ แล้วเข้าสู่อริยสัจได้ มันเข้าสู่ปากชอยได้ จิตสงบแล้วยกขึ้นสูวิปัสสนาได้ เข้าปากชอยได้จะเข้าไปสู่พุทธะ เข้าไปสู่สัจจะความจริง ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต แล้วจะเข้าสู่ปากชอย ปากชอยคือเข้าสู่สัจธรรม เข้าสู่หัวใจของตน

แล้วมันไปพัวพันอยู่กับอบายมุขมันจะเข้ามาได้อย่างไร ยังลอยหน้าลอยตา นี่ชาคศพ ชาคศพมันทำความเสียหายกับตัวมันเอง ทุกข์ ทุกข์ถ้าทำให้บาปกรรมอยู่ในหัวใจนั่นละ ใ้ฉัน มันเป็นเรื่องชาคศพ แล้วพอชาคศพขึ้นมาเป็นชาคศพด้วยความชัดเจน ถ้าชาคศพด้วยความชัดเจนขึ้นมาแล้ว เห็นไหม

ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศีลธรรมมันเป็นเหมือนดั่ง มหาสมุทร มหาทะเล พัดชาคศพเข้าฝั่ง พัดชาคศพออกไปจากคณะสงฆ์ พัดชาคศพออกไป เข้ากันไม่ได้ มันเข้ากันไม่ได้ด้วยอบายมุข ด้วยอบายภูมิ

คุณิ กามภพ รูปภพ อรูปภพ ผลของวิญญะ เราพยายามออกจากวิญญะ ใ้มันมันจมดิ่งเข้า ไปอบายภูมินี้มันจะ มันจะออกจากวิญญะไปไหน ถ้ามันจมดิ่งอบายภูมิมันก็เป็นเรื่องกรรมของ สัตว์เิง

แต่จะมอลอยหน้าลอยตาในคณะสงฆ์ไม่ได้ จะมอลอยหน้าลอยตาว่าฉันคนพิเศษ แล้วก็ เรียกร้องข้อพิเศษ มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นไปไม่ได้

ศีลธรรม ทะเลเอาชาคศพไว้ไม่ได้ โดยธรรมชาติของมัน คลื่นลมมันเกิดขึ้นมันก็พัดไป เอง โทษใคร จะไปโทษทะเลหรือ โทษฤดูกาลหรือ โทษธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าหรือ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดง ธรรมไว้ตั้งแต่สองพันกว่าปีมาแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นพระอรหันต์ พระอัญญาโกณฑัญญะ พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ พระกัสสปะเป็นพระอรหันต์ ความ เป็นพระอรหันต์ เป็นพระอรหันต์เป็นเพราะอะไร

เป็นอรหันต์เพราะศีลเพราะธรรม เป็นพระอรหันต์เพราะมรรคเพราะผล ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วศีล สมาธิ มันเป็นหนทาง มันเป็นเครื่องเข้าไปสู่สัจจะความจริง แล้วทำตัวกีดขวาง มันเอง แล้วทำตัวให้เป็นชาคศพเอง มันก็เลยพัดออกไปจากคณะสงฆ์เิง มันก็พัดออกไป พอพัด ออกไปแล้วมันก็ไปสู่ออบายภูมิ ออบายมุขอบายภูมิมันเรื่องของข้อเท็จจริง

แล้วข้อเท็จจริง มันจะลอยหน้าลอยตาขนาดไหนก็แล้วแต่ กรรมคือกรรม กรรมจำแนก สัตว์เิงเกิดต่างๆ กัน แต่กรรมอันนี้มันกรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมเก่าที่มันสะสมมาจนเป็นจริต นิสัยอย่างนั้นแล้วมันก็เป็นกรรมของสัตว์

ถ้ากรรมของสัตว์แล้ว เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเราได้มาบวช เป็นพระเิง แล้วบวชเป็นพระมีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติเป็นตัวอย่าง ท่านทำของท่าน มันก็เหมือนกันนะ

เวลาไปอยู่กับหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ จะห้วงท่ายแถวศีล ๒๒๗ เหมือนกัน เวลาดำรงชีพเป็นภิกษุสงฆ์เหมือนกัน แต่สติปัญญาในคุณธรรมในหัวใจมันแตกต่างกัน

แตกต่างกันที่ว่าของท่านสว่างไสว ของท่านได้ฝันได้ทนของท่านมา ท่านได้ประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านได้กระเสือกกระสนขึ้นมาจนมันเป็นความจริงขึ้นมาในใจ พอเป็นจริงขึ้นมาในใจ เกิดสัจจะความจริงขึ้นมาแล้วเป็นอกุปปธรรมๆ อกุปปธรรมคือไม่มีอะไร ไม่มีการเคลื่อนไหว ไม่มีสิ่งใดจะทำให้เปลี่ยนแปลงได้ ท่านถึงอยู่สุขสบายของท่านไง ท่านอยู่ของท่านด้วยความสุขสบายของท่านแล้วท่านเป็นแบบอย่างของเรา ท่านเป็นแบบอย่างแก่เรา ท่านพยายามสร้างสมให้พวกเราพยายามชวนชวายุขึ้นมา

แล้วขณะที่เราชวนชวายุขึ้นมา เราทำไม้ขี้เกียจขี้คร้านนะ อยากดัง อยากใหญ่ อยากลอยหน้าลอยตา อยากให้เขาชื่นชม

เฮ้ย! ก็เราละกิเลสนะ ใช้น้ำมันวิบาก เป็นผลของกิเลสไง กิริยาที่แสดงออกมามันออกมาจากใจ ถ้าใจมันไม่คิดมันแสดงออกมาอย่างนั้นอย่างไร สิ่งที่มันแสดงออกมาที่พฤติกรรมอย่างนั้นนะมันออกมาจากกิเลสอันนั้น มันมาจากชาคศพในใจนะ ชาคศพในจิตได้สำนึกนั้นนะ มันเป็นชาคศพในจิตได้สำนึกที่นำรังเกียจเดียวดฉันท์

แต่อย่างว่า คณะสงฆ์ฯ โดยจิตินิสัย จิตินิสัยของคนมันไม่เหมือนกัน ความไม่เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เวลาพวกเดียรถีย์จะมาบวช ให้อยู่กรรม ๖ เดือน ๘ เดือน แล้วแต่อยู่กรรม เพื่ออะไร

เพื่อเปลี่ยนใจชาคศพในใจนั้นไง เปลี่ยนชาคศพในใจจิตสำนึกนั้นนะ เปลี่ยนทิวฐิมานะความเห็นผิด เปลี่ยนสิ่งที่เป็นจิตินิสัยในใจอันนั้นนะ ถ้าเขาอยู่กรรมของเขา เขาบกพร่องของเขา ถ้าเขาทนไม่ได้เขาก็หนีไป ถ้าเขาทนอยู่ได้ เขาทนได้เขาต้องเปลี่ยนพฤติกรรมอันนั้น ถ้าเปลี่ยนพฤติกรรมอันนั้นถึงให้มาบวชเป็นสงฆ์ พอบวชเป็นสงฆ์แล้วต้องถือศีล ๒๒๗ ต้องถือพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์เป็นสัจจะจะเป็นความจริงใจ รัตนตรัย พระพุทธรูป พระพุทธ แก้วสารพัดนึกของเราไง

ไม่ใช่เปลี่ยนเป็นอบายมุขใจ แล้วก็เปลี่ยนเป็นอบายภูมิใจ แล้วก็ล่อยหน้าล่อยตา อบรมบมเพาะจะไปสอนประชาชนอีกต่างหากนะ

เอาความจริงในใจนี้ ความลับไม่มีในโลกหรอก มันเป็นชากตั้งแต่ในใจอันนั้นนะ แล้วกิริยาที่แสดงออกมันน่าเกลียด น่าเกลียดมาก เพียงแต่ว่ามันเป็นคณะสงฆ์ก็อยู่ในคณะสงฆ์ แต่ถ้าคณะธรรมและวินัยมันพุดขึ้นไปบนฝั่งแล้วจบ จบแล้ว

จบแล้วมันก็เป็นความรื่นเริง เป็นความรื่นเริงในคณะสงฆ์ คณะสงฆ์อยู่ด้วยกันด้วยความเสมอภาคนะ ไม่หวาดไม่ระแวง ด้วยทิวสิด้วยมานะเสมอกัน ทิวสิมานะเสมอกัน อยู่ร่วมกันด้วยความร่มเย็นเป็นสุข

เวลาทิวสิมันต่างกัน เพราะมันต่างกันทิวสิ พอมันต่างกันทิวสิมันก็ต่างความคิด โดยธรรมชาติมันรังเกียจ การรังเกียจเด็ดฉันท์ พอรังเกียจเด็ดฉันท์ขึ้นมามันก็แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย นี่เป็นฝักเป็นฝ่าย พอแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย แบ่งเพราะอะไร

แบ่งเพราะเขาผิดศีล เราไม่ผิด ถูกและผิดมันแบ่งกันไปโดยธรรมชาติของมัน แล้วพอมันแบ่งไปโดยธรรมชาติของมัน มันก็หวาดก็ระแวง สุดท้ายแล้วธรรมวินัยก็ขัดพัดชากนั้นขึ้นสู่ฝั่งไป มันพุดออกไปจากคณะสงฆ์ก็จบ นี่เป็นกรรมของสัตว์นะ

แต่ของเรา พฤติกรรมของเรา กิเลสของเรามันสำคัญว่า ความยุบยิบๆ ความรู้สึกลึกซึ้ง คิด ความพำเพ็ญใจ เรามีสติของเรา เราจะทำตัวของเราให้ดีขึ้น ไม่ปล่อยให้กิเลสตัณหา ความทะยานอยากจิตได้สำนึกไอ้ชากศพนั่นนะมันจะรุ่มล่อมใจเราบ้าง

ใจของเรา ทุกคนมีกิเลสใช้ไหม ทุกคนมีวิชาคือความไม่รู้ มันมีของมันอยู่ แต่เราบวชมาแล้ว เราประพฤติปฏิบัติของเราแล้ว เราก็มาเพื่อแก้ไขใจ แล้วเราอยู่คนเดียวใช้ไหม ๒๐-๓๐ องค์ ๒๐-๓๐ องค์มันก็อยู่ด้วยกัน ทำไมเขาทำได้ละ ทำไมเราทำไม่ได้

สิ่งที่ทำได้ทำไม่ได้ ถ้ามันไม่ผิดศีลผิดธรรมก็ไม่มีปัญหา สิ่งที่ยังผิดศีลผิดธรรมเราก็ไม่ทำ ใจ ก็เขาไม่ทำใจ เราทำ เพราะเขาไม่ทำ เราทำ นี่ไง มันก็จะแบ่งแยกไปแล้ว แต่ถ้าเขาไม่ทำหรือเขาทำ เราไม่ทำ เราก็พิจารณาของเรา ถ้าเราเป็นหมู่เป็นคณะกัน เขาจะเตือนกัน

วันนี้วันออกพรรษา วันมหาปวารณา ที่เขาปวารณาฯ กัน ปวารณาเพื่ออะไร ปวารณาถ้าข้าพเจ้าผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ให้ตักเตือนข้าพเจ้านะ

ปลูกไผ่มัน มันยังไม่ฟังเลย

แต่ในธรรมวินัย เขาเอาแต่ใช้พวกที่มีหิริมีโอตตปปะ มีความเกรงกลัว มีความละอายต่อบาป ถ้าธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอด เรามีความละอาย มีความเกรงกลัวต่อบาป มีความละอาย มีความเกรงกลัวต่อบาป เราก็ไม่ทำสิ่งนั้น แล้วถ้ามันมีความผิดพลาดโดยความพลั้งเผลอ โดยความไม่ได้ตั้งใจหรือความไม่รู้ ขอให้คณะสงฆ์ได้บอกเราด้วย ถ้าบอกเราด้วย เห็นไหม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอริยทรัพย์ สิ่งที่เป็นอริยทรัพย์ ใครทำ ความผิดสิ่งใดแล้วมีใครคอยบอก เหมือนบอกอริยทรัพย์ บอกถึงความผิดพลาดของเรา ถ้าเราผิดพลาดได้ไง

แต่ไฉนจำจ้จำไชๆ เป็นสิบลๆ ปี หนึ่งมันหนา มันก็ต้องโดนขัดออกไปด้วยความละอายของเขาเองนะ ไม่ใช่สงฆ์หน้าด้าน สงฆ์ขี้บั่นไป มันอายมันเอง พอมันอาย มันโดยธรรมวินัยขัดชากนั้นออกไป โดยธรรมโดยวินัยขัดชากออกไป

ชากศพ ถ้ามันขัดออกไปแล้วมันก็เป็นเรื่องกรรมของสัตว์ สพุเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนเกิด แก่ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุขๆ เกิด เพื่อนเกิด แก่ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้นทั่วทั้งโลก ทั้งในชาวพุทธ ทั้งลัทธิศาสนาต่างๆ ขอให้มีความสุขเกิด

นี่ก็เหมือนกัน ชากศพ ไปแล้วขอให้มีความสุขเกิด ไปแล้วให้มีความเจริญรุ่งเรืองเกิด ชากศพให้ออกไป คณะสงฆ์ไม่มีสิ่งใดติดข้องในหัวใจ ไม่มีสิ่งใดติดข้องในคณะสงฆ์

คณะสงฆ์ก็พยายามจะประพฤติปฏิบัติทำตัวให้ดีงาม ให้สมคุณค่าแก่การเกิดเป็นมนุษย์ แก่การเกิดเป็นมนุษย์ที่เป็นอริยทรัพย์นี้ แล้วอริยทรัพย์นี้จะประพฤติปฏิบัติเอาหัวใจของเรา นั่นมันเรื่องของเขา

พระ ๔ องค์รวมขึ้นไปถึงเป็นคณะสงฆ์ เราเป็นคณะสงฆ์ เราเป็นพระองค์หนึ่งในคณะสงฆ์แล้วเราก็จะพยายามรักษาหัวใจของเรา พยายามจะประพฤติปฏิบัติ พยายามแก้ไข

พยายาคทำคณงาคความดี พยายาคทำคณงาคความดีถ้ามันทำได้ ถ้ามันทำได้มันก็เป็นความคิด

ความคิดแต่เราไม่ทำ เราฝืนไว้ๆ เห็นไหม เรามีสติมีปัญญา สิ่งทีความผิดพลาดถ้าทำไป แล้วด้วยความพลั้งเผลอ ความรู้เท่าไม่ถึงการณ ปลงอาบัติ ปลงเสร็จแล้วนะ สิ่งนี้เราพยายาคทำให้น้อยลงๆ แล้วเราพยายาคกำหนดหัวใจของเรา กำหนดหัวใจ คีล สมาธิ ปัญญาเป็นเอกสิทธิ เป็นสิทธิในใจของดวงนั้น ไม่มีใครเข้ามาแก่งแย่งชิงดีไปได้ เราพยายาคทำตรงนี้ของเรา

ในคณะสงฆ์ เวลาพระสารีบุตร ในสมัยพุทธกาล สาวกสาวกะของพระสารีบุตร พุทธิกรรมต่ำช้า ไปหลอกลวงกหาปณะจากชาวบ้านว่าเป็นบุญเป็นกุศลไง แล้วพระมาฬององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกพระสารีบุตรไป บอกให้ไล่พระพวกนั้นออกจากตำบลนั้นไปให้หมด ไม่ให้อยู่ในตำบลนั้นเพื่อไปหลอกลวงประชาชนนั้น

พระสารีบุตรบอกว่าไปไม่ได้ มีแต่นักเลงทั้งนั้นนะ

เธอเธอคณะสงฆ์ไป เธอพระทีมากกว่าไป

แล้วถ้าไปน้อยกว่า ถ้าคณะสงฆ์ ถ้าเราอยู่ในคณะสงฆ์สิ่งใด พระทีมาฬององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาพามาจากตำบลนั้น แล้วเขาเห็นสิ่งนั้น เขาค้านไว้ในใจๆ ไง

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าคณะสงฆ์ทีใดเขาทำความผิดพลาด แต่เรามีสติมีปัญญาของเรา เราไม่ต้องมีกรรมร่วม

เวลาทำสังกรรมมันเป็นโมฆะ มันเป็นโมหียะ มันไม่เป็นบุญกุศลขึ้นมา จากใคร จากใครทีนั่งอยู่ในคณะนั้น สิ่งนั้นมันเป็นสภาวะกรรม ฉะนั้นถึงว่า เราค้านไว้ในใจๆ สิ่งทีคณะสงฆ์มีความเห็นอย่างนั้น มีการกระทำอย่างนั้น เราไม่เห็นด้วย เราค้านไว้ในใจของเรา

แต่คณะสงฆ์ทีเขาใหญ่กว่า เราวิเวกไปเราไปเจออย่างนั้น เราค้านไว้ในใจ เพราะตอนทียังไม่ลงอุโบสถเรายังไม่เห็น ถ้าเห็นสิ่งนั้นแล้ว เขาทำสิ่งใด เราก็กไม่ทำไปกับเขา เราค้านไว้ในใจ แล้วสิ่งทีผลประโยชน์นั้น เราวางไว้นั้น เราไม่รับ เราไม่รับเวรรับกรรมอันนั้นไง

สพฺเพ สตฺตา สพฺเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ทุกคนต้องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ชีวิตนี้ต้องสิ้นสุดลงแน่นอน แต่สิ้นสุดของเรา เราสิ้นสุดของเราด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยการขวนขวายของเรา ด้วยการมีสติสัมปชัญญะพยายามยับยั้ง พยายามต่อสู้ พยายามแก้ไขจิตใจของเราเพื่อให้มันเข้าสู่ สัจธรรมให้มันเป็นความจริงใจ

แต่เราไม่ยอมจำนนใจ ไม่ยอมจำนนกับอบายมุข อบายภูมิ สิ่งที่เป็นอบายมุขกับโลกนี้ สิ่งนั้นเป็นอบายมุข สิ่งที่ไม่ควรแตะควรต้องใจ ทั้งศีลก็ห้าม ทั้งธรรมยังรังเกียจ แล้วเขาเข้าไปมั่ว สุมอยู่กับอบายมุข นี่มันเป็นชาศพไป

ฉะนั้น เวลาทะเล เวลาศีลธรรมมันพัดขึ้นฝั่งไปแล้ว นั่นก็เป็นกรรมของสัตว์ นี่กรรมของสัตว์ สัตว์มันเลือก สัตว์มันเดินเส้นทางนั้น มันเป็นกรรมของสัตว์ใจ

แต่ของเรา เราต้องย้อนกลับมาที่ตัวเรา เวลาฟังธรรมๆ ย้อนมาที่ตัวเรา เราก็เป็น พระองค์หนึ่งอยู่ในคณะสงฆ์นั้น ถ้าคณะสงฆ์นั้นทำคุณงามความดีมากน้อยแค่ไหน ถ้าทำคุณงามความดีมากน้อยแค่ไหนมันเป็นผลเป็นคุณงามความดีของคณะสงฆ์ แต่ศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นของเรา ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นของเรานะ

ดวงใจดวงหนึ่งไม่มีมรรค ดวงใจดวงนั้นจะไม่มีผล

นี่ก็เหมือนกัน คณะสงฆ์ที่เขาทำคุณงามความดีก็เป็นคณะสงฆ์เป็นสาธารณะ แต่ถ้าเราทำศีล สมาธิ ปัญญามันเกิดขึ้นมาในหัวใจของเรา มันเป็นสมบัติของเราใจ

แล้วสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ทำสมาธิได้ มันคงในศาสนา มันคงในคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถ้ามันเกิดสติเกิดปัญญาขึ้นมาอีก โอ้โฮ! มหัศจรรย์ๆ นะ มหัศจรรย์ดีกว่าที่ในนวนิยายธรรมะที่เขาเขียนกัน เขาขายกันในท้องตลาดใจ

ในสำนักพิมพ์เขาก็ขายเรื่องการเมืองกับศาสนา พอเรื่องศาสนานะ เขาก็เขียนนวนิยายธรรมะ คนที่เขาไปเขียนเขาแต่งมานะ ดีกว่าพระอีกต่างหาก แล้วเขาแต่งเขาขายเป็นเงินเป็นทอง

นั่นนวนิยายธรรมะ แล้วไอ้คนที่อ่อนด้อยพอไปอ่านเข้ามาก็นึกว่าเป็นเรื่องจริง

เรื่องจริงคือพวกเรานี้ไง พวกเรา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เกิดมาจริงตามสมมุตินี้แหละ แล้วจิตใจเราก็มักเผลอค้นหาความทะยานอยากนี้แหละ แต่เราจะทำความเป็นจริงขึ้นมา คือ สภาธิ ปัญญาให้เกิดความเป็นจริงขึ้นมา

แล้วนิยายธรรมะ เหม! มันราบมันรื่น มันเจริญงอกงาม ใ้เราเดินจงกรมเกือบตาย นั่งสมาธิเกือบเป็นเกือบตาย มันเป็นจริงขึ้นมาใหม่ แล้วถ้าเป็นจริงขึ้นมา เออ! มันเป็นอย่างนี้แหละ มันเป็นอย่างนี้ มันไม่เป็นตามนิยายธรรมะที่เขียนกัน

เพราะสังคมขึ้นชมศรัทธาในพระพุทธศาสนา คนที่เขาจะหาผลประโยชน์ของเขา เขาก็แต่งเรื่องสร้างเรื่องมาให้ผูกพันกับพระพุทธศาสนา ใ้พวกที่ชาวพุทธๆ เวลาซื้อสมาธิ ภาวนาก็เชื่อเขาไปหมด แต่เวลาไปปฏิบัติจริงๆ หาไม่เจอ

ถ้าเป็นความจริงของเรา เราบวชมาเป็นพระ เรามีอุปัชฌาย์ เรามีอาจารย์ อุปัชฌาย์ อาจารย์ขึ้นมา ท่านได้ศึกษาของท่านมาก่อน แล้วอย่างเช่นหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็ได้ประพฤติปฏิบัติของท่านมา เวลาผิติดถูกอย่างไรท่านก็ได้ประสบมา ผิดท่านได้ประสบมาก่อน แล้วมันจะเข้าข้างสู่ความถูกต้องดังขึ้นมา แล้วมันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

แล้วเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาเรามีอำนาจวาสนา มีอำนาจวาสนา ทางสองแพร่ง เวลาเราอยู่เป็นฆราวาสเป็นวัยทำงาน มันจะเจริญงอกงาม เราเสียสละมาบวช นี่ทางสองแพร่ง จากฆราวาสมาเป็นพระ

จากฆราวาส ฆราวาสก็ฆราวาสธรรมที่เขาประพฤติปฏิบัติกันอยู่นั้น เวลาบวชเป็นพระ แล้ว เป็นพระแล้วมาเป็นพระป่า มาเป็นพระประพฤติปฏิบัติ เวลาเป็นพระปฏิบัติขึ้นมา เราจะเอาความจริงขึ้นมา

จากทางสองแพร่งที่เราเลือกแล้ว เลือกเป็นนักรบ เวลานั้นนักรบแล้ว เราจะรบความจริงขึ้นมาในหัวใจของเรา ถ้ารบความจริงในหัวใจของเรา เราพยายามฝึกตน พยายามการกระทำของเราขึ้นมา มันจะยาก มันจะง่าย มันจะทุกข์ มันจะลำบาก

เวลาครูบาอาจารย์สมัยโบราณนะ ส่วนใหญ่แล้วท่านเป็นยอดคน คำว่า “ยอดคน” คือคนจริงทั้งนั้น แล้วเวลาคนจริงทั้งนั้นนะ อย่างเช่นหลวงตาท่านบอกเลย ท่านเชื่อคนได้ยาก คน

ที่เชื่อคนได้ยากคือคนจริง คนจริงมันหาครูบาอาจารย์ที่จริง เพราะครูบาอาจารย์ที่จริงพูดความจริง

ถ้าความจริงแต่จิตใจเราปลอม “หืม! มันจะใช่หรือวะ”

ประวัติหลวงปู่มนั้ เราเอามาแจกที่โพธารามเมื่อก่อนเยอะแยะไป เพื่อนๆ มารับไปมันบอกว่า “เฮ้ย! คนอย่างนี้ยังมีอยู่หรือ คนทำอย่างนี้ได้จริงๆ หรือ”

ประวัติหลวงปู่มนั้มันนี้กว่านิยายธรรมะนะ แต่เวลาหลวงตาท่านบอกว่าเขียนแค่ ๗๕ เปอร์เซ็นต์ เขียนยังไม่ครบนะ เพราะความจริงๆ ที่เป็นจริงในใจของหลวงปู่มนั้ท่านเอามาเขียนไม่ต้องการให้ชาวโลกเขาติเขาเตียนใจ

นี่เวลาคนจริงเขาจะหาความจริง เขาจะหาครูบาอาจารย์ที่จริง แล้วพอจริง พร้อมเสมอเลย ในทางจกกรม ในการนั่งสมาธิภาวนา เอาให้จริงสิ เอาให้จริงขึ้นมา

เวลาหลวงปู่มนั้ท่านพูด ต้อง ต้อง ต้อง ต้อง เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ เป็นอย่างอื่นไปมีสมุทัยเจือปนเข้ามา เป็นอย่างอื่นไปมันเป็นนิยายธรรมะ เป็นสิ่งที่กิเลสมันป้อนให้ มันเป็นอนุสัยที่บวกรเข้ามาในความรู้เรา

ถ้าเป็นจริงๆ อริยสัจมีหนึ่งเดียว

ถ้าเป็นความจริง คนจริงๆ เขาหาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง แต่ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง คนจริงมันก็มีอยู่ แต่จริงมากจริงน้อยอีกเรื่องหนึ่งนะ เวลาจริงขึ้นมาก็จริงแต่เริ่มต้น

มีครูบาอาจารย์มากมายไป จริงแต่เริ่มต้นแล้ว สุดท้ายแล้วสู้กิเลสไม่ได้ ใ้ชาภคศพ ใ้กิเลสค้นหาความทะยานอยากมันปั่นป่วนในใจไปหมดเลย มันปั่นป่วนในใจไปหมด

ถ้าใครฝันเห็นได้ เราไม่แสดงออกมาถึงกาย ไม่แสดงออกมาถึงวาจา อบายมุข อบายภูมิ เราไม่ไปแตะไปต้องมัน เราไม่อยาก เราไม่แสวงหามาให้มันผิดศีลผิดธรรม ถ้ามันผิดศีลผิดธรรมขึ้นมาแล้ว แล้วทำไมเลิกไม่ได้ละไม่ได้

เลิกไม่ได้ละไม่ได้ แต่หมู่สงฆ์ส่วนใหญ่เขาไม่ทำ แล้วจะไปกันได้อย่างไร ตัวเองทำเองแล้วเป็นไปไม่ได้ ทำตัวเองเป็นก้าง เป็นไส้แซ่ขวางเขาไปทั่ว แล้วคนอื่นจะทำความดีก็ไม่ได้นะ

ในสำนักงานต่างๆ ไง ถ้าหัวหน้าไม่เอาไหน ใ้ลูกน้องไม่กล้าทำอะไร รัฐบาล หัวหน้า ขยับตาถึงจะทำ ถ้าหัวหน้าไม่ขยับตาไม่กล้าทำ มันกลัวตัวมันเองจะมีโทษ

นี่ก็เหมือนกัน เอ็งเป็นชาคศพ เอ๊ะ! เอ็งจะมาก็ดมาขวางเขาทำไม เอ็งเป็นชาคศพแล้ว เอ็งจะมอลอยหน้าลอยตา แล้วจะเป็นคนพิเศษ แล้วมึงจะให้พระไปหมักหมมอยู่ในอบายมุข อย่างนั้นหรือ นั่นศีลธรรมหรือ นี่ไง ศีลธรรมถึงพัด ทะเลศีลธรรมถึงพัดมึงเข้าสู่ฝั่ง พัดมึงออกไป จากคณะสงฆ์ไง ก็มันไม่จริง มันเลวทรามไง มันเลวทรามในใจของมัน แล้วพฤติกรรมยัง กระมิดกระเมี้ยน การกระทำมอลอยหน้าลอยตาจะให้เป็นจริง เป็นจริงได้อย่างไร

คนเขามีวุฒิภาวะ คนเขาเกิดมาเขามีอำนาจวาสนานะ คนที่มีอำนาจวาสนามาเกิดเป็น มนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์ แล้วทุกคนเขาเกิดมาเขามีศักยภาพในใจของเขา มันเป็นสิทธิ์

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ ถ้าผิดศีล ท่านเอาตายเลย แต่ถ้าเป็นธรรม มันเป็นสิทธิ์ของเขา เป็นธรรมหมายความว่าอิสรภาพ ความที่เขาจะอยู่เขาจะไป เขาทำอย่างไรมันเป็นสิทธิ์ของเขา แต่ถ้าผิดศีลไม่ได้ ท่านจัดการเลย

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ เพราะคนที่เห็นผลของวิญญูะ เห็นการเวียนว่ายตายเกิด มันเห็นนะ มันเห็น มันเข้าใจ มันสังเวช แต่ละคนมาเบื่องหลังมาแตกต่างกัน พฤติกรรมความคิดทุกคนมัน แตกต่างกัน แต่อย่าผิดศีลสิ อย่าไปจมอยู่อบายมุขสิ อบายมุขมันไปแตะมันได้อย่างไร ชมราวาส เขายังไม่แตะเลย แล้วนี่มันเป็นพระ แล้วเสือกเป็นพระปฏิบัติอีกต่างหาก แล้วเวลาไปพูด มึง กล้าบอกไหมว่ากูนี้ยุ่งอยู่กับอบายมุข กล้าพูดไหม เวลาอยู่ข้างนอกก็ลอยหน้าลอยตาอวดดี

เวลามันเป็นจริงๆ ขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา สิ่งที่คุณบาอาจารย์ท่านรู้ท่านเห็นของท่าน นะ มันสังเวช มันสังเวช เพราะสังเวช มันสังเวชที่ตรงไหน สังเวชที่กำลังใจ ใจของคนที่เข้มแข็ง ใจของคนที่หนักแน่น ใจของคนที่อ่อนแอ ใจของคนที่สั้นไหว ใจของคนที่โลเล

คนกลัวผีไปอยู่ที่มืดที่ต่างๆ มันตกใจนะ ถ้าคนกล้าหาญ นี่มันจริตนิสัย คุณบาอาจารย์ ท่านดูตรงนี้ แล้วพยายามประพฤติปฏิบัติด้วยสติด้วยสมาธิด้วยปัญญาของตนให้มันเข้มแข็ง ขึ้นมา ให้มันเป็นหลักในใจของเรา ศีล สมาธิ ปัญญารวมลงเป็นหนึ่ง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ในใจของเรา ถ้ามันเป็นจริง เห็นไหม

นี่มันเป็นพลังงาน โรงไฟฟ้า โรงผลิตพลังงาน พุทธะของเรา แล้วเราควบคุมเองดูแลเอง มันสว่างไสวไปหมดนะ มันมหัศจรรย์แค่ไหน แล้วถ้ามันเป็นอย่างนี้แล้วมันจะเป็นชากศพใหม่ มันจะออกไปยุ่งกับอบายมุขใหม่ มันจะผิดศีลใหม่ มันจะทำลายตัวมันเองใหม่ มันเป็นไปได้ หรือก

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นจริงๆ ก็เป็นจริงแบบนี้ นี่ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อตอกย้ำ คณะสงฆ์ก็ยังเป็นคณะสงฆ์ต่อไป เอวัง